

TRADUCTION

AUTORITE FLAMANDE

[C – 2015/35860]

**19 JUIN 2015. — Arrêté du Gouvernement flamand
portant approbation du cadre de l'Evaluation Nouvelle Formation 2015-2021
dans l'enseignement supérieur**

Le Gouvernement flamand,

Vu le Code de l'Enseignement supérieur du 11 octobre 2013, sanctionné par le décret du 20 décembre 2013, notamment l'article II.153, § 7, alinéa deux ;

Vu l'avis favorable de l'Inspection des Finances, rendu le 10 juin 2015 ;

Sur la proposition de la Ministre flamande de l'Enseignement ;

Après délibération,

Arrête :

Article 1er. Le cadre de l'Evaluation Nouvelle Formation Flandre 2015-2021, adopté le 28 mai 2015 par l'Organisation d'accréditation néerlandaise-flamande, joint en annexe au présent arrêté, est approuvé.

Art. 2. Le présent arrêté entre en vigueur le 1er juillet 2015.

Art. 3. Le Ministre flamand ayant l'enseignement dans ses attributions est chargé de l'exécution du présent arrêté.
Bruxelles, le 19 juin 2015.

Le Ministre-Président du Gouvernement flamand,

G. BOURGEOIS

La Ministre flamande de l'Enseignement,

H. CREVITS

VLAAMSE OVERHEID

[C – 2015/35861]

**19 JUNI 2015. — Besluit van de Vlaamse Regering houdende goedkeuring van het kader
voor de opleidingsaccreditatie 2015-2021 in het hoger onderwijs**

De Vlaamse Regering,

Gelet op de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, bekrachtigd bij het decreet van 20 december 2013, artikel II.140, § 1, derde lid;

Gelet op het advies van de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad, gegeven op 13 maart 2015;

Gelet op het advies van de Vlaamse Vereniging van Studenten, gegeven op 27 mei 2015;

Gelet op het gunstig advies van de Inspectie van Financiën, gegeven op 9 juni 2015;

Op voorstel van de Vlaamse minister van Onderwijs;

Na beraadslaging,

Besluit :

Artikel 1. Het kader voor de opleidingsaccreditatie Vlaanderen 2015-2021, aangenomen door de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie op 20 maart 2015, dat als bijlage bij dit besluit is gevoegd, wordt goedgekeurd.

Art. 2. Dit besluit treedt in werking op 1 juli 2015.

Art. 3. De Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel, 19 juni 2015.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

G. BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Onderwijs,

H. CREVITS

Kader
Opleidingsaccreditatie
- Vlaanderen 2015-2021

20 maart 2015

nederlands-vlaamse accreditatieorganisatie

nederlands-vlaamse accreditatieorganisatie

Inhoud

1	Opzet	5
2	Beoordelingskader	6
3	Beoordelingschaal en beslisregel	7
4	Samenstelling van de visitatiecommissie	8
5	Beoordelingsproces	9
	5.1 Zelfevaluatierapport	9
	5.2 Locatiebezoek	10
	5.3 Visitatierapport	10
6	NVAO-besluitvorming	11
7	Documentatie bij de accreditatieaanvraag	14
8	Bijzonder kwaliteitskenmerk	14
	8.1 Achtergrond	14
	8.2 Beoordelingscriteria	14
9	Bezwaar en beroep	16
10	Beoordelingen door kwaliteitszorg- en accreditatieorganisaties	17

nederlands-vlaamse accreditatieorganisatie

nederlands-vlaamse accreditatieorganisatie

1 Opzet

Een bestaande opleiding wordt geaccrediteerd als er voldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn. De beoordeling van deze decretaal vastgelegde generieke kwaliteitswaarborgen sluit aan bij drie vragen:

1. Wat beoogt de opleiding?
2. Hoe realiseert de opleiding dat?
3. In welke mate worden de doelstellingen bereikt?

Deze vragen zijn in overeenstemming met de generieke kwaliteitswaarborgen vertaald in drie standaarden. Over deze standaarden geeft een visitatiecommissie een gemotiveerd oordeel: onvoldoende of voldoende. Hierbij wordt expliciet verwezen naar de onderliggende criteria. Deze criteria zijn in de toelichting van de standaarden in het vet gedrukt. Ten slotte geeft de commissie een gemotiveerd eindoordeel over de kwaliteit van de opleiding als geheel.

De geregistreerde instellingen zijn niet onderworpen aan een instellingsreview. Daarom wordt voor de beoordeling van de opleidingen die zij aanbieden nog een vierde vraag gesteld over de opzet en de organisatie van de interne kwaliteitszorg.

nederlands-vlaamse accreditatieorganisatie

2 Beoordelingskader

Generieke kwaliteitswaarborg: beoogd eindniveau

Standaard 1: *Het beoogde eindniveau van de opleiding wordt bepaald aan de hand van de wijze waarop de niveaudecriptoren zijn vertaald in opleidingspecifieke leerresultaten die voldoen aan de internationale eisen met betrekking tot de inhoud, het niveau en de oriëntatie.*

Criteria: De **beoogde opleidingspecifieke leerresultaten** passen voor niveau en oriëntatie (bachelor of master; professioneel of academisch gericht) binnen het Vlaamse kwalificatieraamwerk en, indien beschikbaar, relevante domeinspecifieke leerresultaten. Ze sluiten aan bij de **actuele eisen die in internationaal perspectief vanuit het beroepenveld en het vakgebied** worden gesteld aan de inhoud van de opleiding.

Oordeel: De visitatiecommissie geeft een gewogen en gemotiveerd oordeel "voldoende" of "onvoldoende".

Generieke kwaliteitswaarborg: onderwijsleeromgeving

Standaard 2: *De onderwijsleeromgeving maakt het voor de studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.*

Criteria: De **inhoud en de vormgeving van het programma**, met inbegrip van de opleidingsspecifieke **onderwijs- en leervormen**, het **ingezette personeel** en de **voorzieningen** stellen de toegelaten studenten in staat de beoogde leerresultaten te bereiken. Programma, docenten en voorzieningen vormen een voor studenten **samenhangende onderwijsleeromgeving**.

Oordeel: De visitatiecommissie geeft een gewogen en gemotiveerd oordeel "voldoende" of "onvoldoende".

Generieke kwaliteitswaarborg: gerealiseerd eindniveau

Standaard 3: *De opleiding beschikt over een adequaat systeem van beoordeling, toetsing en examinering en toont aan dat de beoogde leerresultaten worden gerealiseerd.*

Criteria: Het gerealiseerd niveau blijkt enerzijds uit de **validiteit, betrouwbaarheid en transparantie** van de **beoordeling**, en anderzijds uit de **resultaten van de toetsing en de examinering** van de studenten, en de mate van **inzetbaarheid van de afgestudeerden op de arbeidsmarkt of doorstroom naar een vervolgopleiding**.

Oordeel: De visitatiecommissie geeft een gewogen en gemotiveerd oordeel "voldoende" of "onvoldoende".

nederlands-vlaamse accreditatieorganisatie

De vierde generieke kwaliteitswaarborg is enkel van toepassing op opleidingen uit geregistreerde instellingen. Deze zijn niet onderworpen aan een instellingsreview.

Generieke kwaliteitswaarborg: opzet en organisatie van de interne kwaliteitszorg

Standaard 4: *De opzet en organisatie van de interne kwaliteitszorg is gericht op een systematische verbetering van de opleiding waar de relevante stakeholders bij betrokken worden.*

Criteria: De opleiding wordt **periodiek geëvalueerd**, mede aan de hand van **toetsbare streefdoelen**. De uitkomsten van deze evaluatie vormen de basis voor **aantoonbare verbetermaatregelen** die bijdragen tot de realisatie van de streefdoelen. Bij de interne kwaliteitszorg zijn **medewerkers, studenten, alumni en het afnemend (beroepen)veld** van de opleiding actief betrokken.

Oordeel: De visitatiecommissie geeft een gewogen en gemotiveerd oordeel "voldoende" of "onvoldoende".

Eindoordeel

De kwaliteit van de opleiding is "voldoende" of "onvoldoende".

3 Beoordelingsschaal en beslisregel

Beoordelingsschaal

Voor elk van bovenstaande standaarden geeft de commissie een oordeel "voldoende" of "onvoldoende". Dit gebeurt aan de hand van de onderliggende criteria, wordt verifieerbaar onderbouwd in het visitatierapport en sluit aan bij de hierna volgende voorwaarden. Het begrip basiskwaliteit speelt daarbij een essentiële rol.

Basiskwaliteit betekent dat de generieke kwaliteitswaarborg aanwezig is en de opleiding – of een opleidingsvariant – voldoet aan de kwaliteit die in internationaal perspectief redelijkerwijs mag worden verwacht van een bachelor- of masteropleiding in het hoger onderwijs.

Voldoende

De opleiding voldoet voor deze standaard aan de basiskwaliteit want zij vertoont een acceptabel niveau over de hele breedte van de onderliggende criteria.

Onvoldoende

De generieke kwaliteitswaarborg is onvoldoende aanwezig.

Beslisregel voor het eindoordeel

Een oordeel "voldoende" of "onvoldoende" voor het eindoordeel sluit aan bij de hierna volgende voorwaarden.

Voldoende

Het eindoordeel over een opleiding is "voldoende" indien alle standaarden als "voldoende" wordt beoordeeld.

nederlands-vlaamse accreditatieorganisatie

Onvoldoende

Het eindoordeel over een opleiding – of een opleidingsvariant – is “onvoldoende” indien alle standaarden als “onvoldoende” worden beoordeeld.

Het eindoordeel over een opleiding – of een opleidingsvariant – is “onvoldoende” indien na de nieuwe visitatie één of meerdere standaarden nog steeds als “onvoldoende” zijn beoordeeld.

Voldoende met beperkte geldigheidsduur

Het eindoordeel over een opleiding – of een opleidingsvariant – is “voldoende met beperkte geldigheidsduur”, d.w.z. beperkter dan de accreditatietermijn, indien bij een eerste visitatie één of twee standaarden als “onvoldoende” worden beoordeeld.

Bovenstaande voorwaarden gelden ook voor het eindoordeel van opleidingen van geregistreerde instellingen. In dit geval worden deze voorwaarden toegepast op de drie eerste standaarden en moet de vierde standaard als “voldoende” beoordeeld zijn. Een “onvoldoende” op de vierde standaard resulteert sowieso in een eindoordeel “onvoldoende”.

4 Samenstelling van de visitatiecommissie

De visitatiecommissie moet gezaghebbend, onafhankelijk en deskundig zijn om een zinvolle discussie tussen “peers” en andere deskundigen met de opleiding mogelijk te maken. Een voorstel voor samenstelling van de visitatiecommissie wordt voor advies voorgelegd aan de NVAO vooraleer het evaluatieorgaan definitief beslist over de visitatiecommissie.

De visitatiecommissie voldoet aan de volgende eisen:

1. de visitatiecommissie bestaat uit maximaal vier leden, waaronder een student;
2. de visitatiecommissie beschikt in haar geheel over de volgende deskundigheden:
  - a. *Vakdeskundigheid* richt zich op de ontwikkelingen in het vakgebied. Een vakdeskundige verzorgt of heeft zelf onderwijs verzorgd in een zelfde of verwante opleiding met dezelfde oriëntatie en draagt bij aan de ontwikkeling van de beroepspraktijk, de discipline of het vakgebied;
  - b. *Internationale deskundigheid* is in de visitatiecommissie vertegenwoordigd als de visitatiecommissie in staat is om een inhoudelijke vergelijking te maken met verwante buitenlandse opleidingen van dezelfde oriëntatie en niveau en als de visitatiecommissie inzicht heeft in de eisen die de nationale en internationale beroepspraktijk stelt aan de afgestudeerden. Deze laatste vorm van internationale deskundigheid is belangrijk voor opleidingen met een civiel effect;
  - c. *Werkvelddeskundigheid* is onmisbaar bij opleidingen met een professionele oriëntatie. De werkvelddeskundige beschikt over een goed overzicht van de eisen die het beroepenveld stelt aan de afgestudeerden, bijvoorbeeld door betrokkenheid bij koepelorganisaties of een leidinggevende positie bij een grote of kenmerkende werkgever;
  - d. *Onderwijsdeskundigheid* refereert aan recente ervaring met geven of ontwikkelen van onderwijs op het relevante opleidingsniveau en aan deskundigheid ten aanzien van de door de opleiding gehanteerde onderwijsvorm(en);

nederlands-vlaamse accreditatieorganisatie

- e. Van *studentgebonden deskundigheid* is sprake tot één jaar na het afstuderen (bachelor of master).
- f. *Visitatie- of auditdeskundigheid* is bij voorkeur gerelateerd aan het hoger onderwijs.

In de visitatiecommissie moet een combinatie van deze deskundigen vertegenwoordigd zijn.

- 3. de visitatiecommissie is onafhankelijk: de leden hebben ten minste vijf jaren geen banden gehad met de instelling die de opleiding aanbiedt.

Indien er gebruik wordt gemaakt van een secretaris dan is deze geen lid van de visitatiecommissie.

Van de commissieleden wordt verwacht dat zij op een onafhankelijke wijze tot een oordeel komen en de gedragscode onderschrijven. Commissieleden ondertekenen een onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring voorafgaand aan het beoordelingsproces. Hierin is opgenomen dat zij kennis hebben genomen van de gedragscode.

5 Beoordelingsproces

De eindverantwoordelijkheid voor de uitvoering van het beoordelingsproces ligt bij een evaluatieorgaan. Het evaluatieorgaan is EQAR geregistreerd of erkend door de NVAO. Elk evaluatieorgaan hanteert een visitatieprotocol waarin, naast standaarden en criteria, uitvoeringsmodaliteiten en –processen voor het visitatieproces zijn beschreven. Het protocol wordt openbaar gemaakt en bevat minstens onderstaande procedures en beschrijvingen:

- de wijze waarop het evaluatieorgaan de visitatiecommissies samenstelt zodat de visitatiecommissies met kennis van zaken een oordeel kunnen vormen;
- de wijze waarop de leden van de visitatiecommissies gevormd worden met het oog op een eenduidige toepassing van het visitatieprotocol en het accreditatiekader;
- de wijze waarop de onafhankelijkheid van de beoordelingen wordt gewaarborgd;
- de mogelijkheid voor het instellingsbestuur om technische opmerkingen en inhoudelijke bezwaren te formuleren voor de commissie de externe beoordeling definitief vaststelt;
- de plicht voor de visitatiecommissie om ten aanzien van het instellingsbestuur schriftelijk te antwoorden op de geformuleerde inhoudelijke bezwaren;
- de wijze waarop de visitatiecommissie tot haar oordeel is gekomen en de wijze waarop de vergelijkbaarheid van de oordelen, verleend aan de criteria, bedoeld in het accreditatiekader, over de verschillende opleidingen wordt gewaarborgd.

Daarnaast volgt het evaluatieorgaan de bepalingen in dit kader, zoals onderstaande bepalingen ten aanzien van het beoordelingsproces.

5.1 Zelfevaluatierapport

De opleiding presenteert ten behoeve van de beoordeling door de visitatiecommissie een zelfevaluatierapport. Het kader voor de opleidingsaccreditatie biedt ruimte voor de opleiding om haar eigenheid te benadrukken. In het zelfevaluatierapport kan de opleiding deze ruimte benutten. Het zelfevaluatierapport nodigt alle betrokkenen en "peers" uit om een gesprek

nederlands-vlaamse accreditatieorganisatie

aan te gaan over visie, beleid, inhoud, organisatie en resultaten van de opleiding. Het moet dan ook een document zijn waarin docenten en studenten de opleiding herkennen.

Het zelfevaluatie rapport is een op zichzelf staand document dat zelfstandig kan worden gelezen. Het volgt het kader voor de opleidingsaccreditatie en focust op kritische zelfreflectie bij elk van de standaarden en onderliggende criteria. Algemene beschrijvingen van processen en procedures zijn te vermijden. Het vermeldt expliciet de opvolging van aanbevelingen en verbeterpunten uit de vorige visitatie.

In het zelfevaluatie rapport en bij de visitatie wordt overlap met de instellingsreview vermeden. Voorop staat "fitness for purpose": indien het nodig is te refereren aan instellings- of facultair beleid, gaat het louter om beleid voor de betrokken opleiding en de resultaten op opleidingsniveau. Randvoorwaardelijke zaken, zoals de opzet van de kwaliteitszorg of het personeelsbeleid van de instelling behoren hier niet toe. Zij zijn onderwerp van de instellingsreview.

De omvang van het zelfevaluatie rapport bedraagt maximaal 25 pagina's. Het gaat bovendien om een maximum van 10 000 woorden, inclusief de inleiding en exclusief de bijlagen.

5.2 Locatiebezoek

De visitatiecommissie voert een locatiebezoek uit om het zelfevaluatie rapport te verifiëren en te toetsen.

Voorafgaand aan het locatiebezoek bestuderen de commissieleden het zelfevaluatie rapport en een representatief aantal werkstukken waarvan de opleiding aangeeft dat ze het gerealiseerde niveau aantonen. Het gaat om een minimum van tien stukken per opleiding, verspreid over de vestigingen en afstudeerrichtingen. De commissieleden vormen op basis van het zelfevaluatie rapport en de bestudeerde werkstukken een voorlopig oordeel over de opleiding en formuleren overeenkomstige vragen voor het locatiebezoek.

Tijdens het locatiebezoek onderzoeken de commissieleden of hun voorlopige oordelen correct zijn en verder onderbouwd kunnen worden. Daartoe spreekt de visitatiecommissie met alle direct betrokkenen bij de opleiding, en dus ook met studenten, om tot onderbouwde oordelen te komen.

Het verplichte locatiebezoek ten behoeve van de opleidingsbeoordeling duurt maximaal één etmaal. Indien vergelijkbare opleidingen van een instelling samen worden beoordeeld, moet er een relatieve reductie van de bezoektijd plaatsvinden.

Aan het einde van het locatiebezoek koppelt de voorzitter van de visitatiecommissie het algemene oordeel en de onderliggende overwegingen op beknopte wijze terug aan de opleiding, zonder vermelding van een eindoordeel of individuele oordelen van standaarden.

5.3 Visitatierapport

De visitatiecommissie legt de weergave van de beoordeling neer in een visitatierapport. In dit rapport neemt de commissie per standaard de feitelijk onderbouwde bevindingen, haar

nederlands-vlaamse accreditatieorganisatie

overwegingen en de verbeter suggesties op. Voor iedere standaard zijn aansprekende en representatieve voorbeelden opgenomen.

Het visitatierapport bevat een oordeel over alle standaarden. Dat oordeel wordt gemotiveerd door een weging van de positieve en kritische elementen uit de bevindingen en vaststellingen van de visitatiecommissie. Daarbij komen expliciet alle onderliggende criteria aan bod. Verder bevat het visitatierapport een algemene conclusie met een gewogen en gemotiveerd eindoordeel over de kwaliteit van de opleiding.

Het visitatierapport opent met een samenvattend oordeel over de kwaliteit van de opleiding van maximaal twee pagina's, leesbaar voor een breed publiek.

Verder zijn opgenomen: een scoretabel met de oordelen, informatie over het locatiebezoek, de basisgegevens over de opleiding, een aantal verplichte bijlagen, een overzicht van het bestudeerde materiaal en de onafhankelijkheidsverklaringen van de commissieleden. (Zie ook de technische bijlage).

De omvang van een visitatierapport bedraagt maximaal 20 pagina's, met een maximum van 8000 woorden.

6 NVAO-besluitvorming

Het instellingsbestuur vraagt op basis van het visitatierapport accreditatie aan bij de NVAO. De NVAO gaat na of het door de instelling ingediende visitatierapport regelmatig, kwalitatief en volledig is zodat zonder gerede twijfel en voldoende gemotiveerd tot een accreditatiebesluit gekomen kan worden. Zij kan het evaluatieorgaan of desgevallend het instellingsbestuur om aanvullende informatie, toelichtingen en verduidelijkingen vragen. De NVAO vermeldt dit in het accreditatierapport.

Algemeen geldt dat de NVAO voor het verstrijken van de beslissingstermijn een ontwerp van het besluit met de bijhorende omstandige motivering bezorgt aan het instellingsbestuur. Het instellingsbestuur wordt in staat gesteld om bezwaren en opmerkingen te formuleren binnen een vervaltermijn van vijftien kalenderdagen die ingaat de dag na de ontvangst van het ontwerp.

De procedurele regels die gelden voor de behandeling van bezwaren en opmerkingen worden samenvattend behandeld in hoofdstuk 9.

De NVAO neemt een accreditatiebesluit binnen een termijn van drie maanden na ontvangst van de accreditatieaanvraag. Als de NVAO binnen de beslissingstermijn van drie maanden geen accreditatiebesluit neemt, wordt de geldigheidsduur van de lopende accreditatie verlengd tot het einde van het academiejaar waarin het accreditatiebesluit uiteindelijk wordt genomen.

Na de definitieve vaststelling zendt de NVAO het accreditatierapport en -besluit onverwijld naar het instellingsbestuur en de bevoegde minister en publiceert zij deze op haar website.

Hierna volgt een overzicht van de verschillende besluiten die de NVAO kan nemen.

nederlands-vlaamse accreditatieorganisatie

De opleiding wordt geaccrediteerd

De accreditatie wordt verleend indien de NVAO op basis van het visitatierapport in redelijkheid meent te kunnen besluiten dat de kwaliteit van de opleiding voldoet aan alle generieke kwaliteitswaarborgen van het accreditatiekader.

Zowel in het visitatierapport als in het accreditatierapport wordt melding gemaakt van de opleidingsvarianten die op het tijdstip van het visitatiebezoek bestonden. Wanneer sprake is van meerdere opleidingsvarianten, dan is voor een positief accreditatiebesluit vereist dat uit de beoordeling blijkt dat elke variant voldoet.

Het visitatierapport laat niet toe een accreditatiebesluit te nemen

Indien de NVAO op grond van het visitatierapport en aanvullende informatie niet in staat is om een voldoende gemotiveerde uitspraak te doen over de accreditatie van de opleiding – of een opleidingsvariant – , dan wordt het visitatierapport afgekeurd. De termijn van de lopende accreditatie wordt met ten hoogste één jaar verlengd. De NVAO bezorgt voor het verstrijken van de beslissingstermijn van drie maanden een ontwerp van haar omstandig gemotiveerde besluit aan het evaluatieorgaan en het instellingsbestuur.

Het evaluatieorgaan en het instellingsbestuur hebben de mogelijkheid om bezwaren en opmerkingen te formuleren binnen een vervaltermijn van vijftien kalenderdagen, vanaf de dag na ontvangst van het ontwerp. Binnen de door de NVAO bepaalde termijn waarmee de lopende accreditatie wordt verlengd, belast de NVAO het evaluatieorgaan met de uitvoering van een bijkomende externe beoordeling volgens de richtlijnen en criteria bepaald door de accreditatieorganisatie. Het instellingsbestuur kan een ander evaluatieorgaan vragen de aanvullende externe beoordeling uit te voeren. De NVAO neemt vervolgens binnen een termijn van twee maanden een besluit over de ingediende aanvraag op voorwaarde dat het instellingsbestuur de aanvraag indient drie maanden voor het verstrijken van de verlengde accreditatietermijn. De duur van de verlenging komt in mindering van de geldigheidsduur van de accreditatie.

De opleiding wordt geaccrediteerd met beperkte geldigheidsduur

Als de NVAO op grond van het visitatierapport tot het besluit komt dat de opleiding of een opleidingsvariant niet voldoet aan alle generieke kwaliteitswaarborgen van het accreditatiekader, dan wordt de geldigheidsduur van de accreditatie beperkt tot ten hoogste drie jaar.

De instelling voegt bij haar accreditatieaanvraag op basis van een visitatierapport met één of twee onvoldoendes een herstelplan en een termijn waarbinnen zij dit zal realiseren. De NVAO kan advies inwinnen van de visitatiecommissie vooraleer zij het besluit neemt over de duur van de accreditatietermijn. Binnen die termijn moet het instellingsbestuur een nieuwe, externe beoordeling laten uitvoeren over de generieke kwaliteitswaarborgen waarvoor de opleiding of de opleidingsvariant niet als voldoende werd beoordeeld. Op basis van deze nieuwe beoordeling neemt de NVAO een nieuw accreditatiebesluit.

Als de geldigheidsduur van een accreditatie wordt beperkt omdat de kwaliteit van een opleidingsvariant niet voldoet aan alle generieke kwaliteitswaarborgen zoals bepaald in het accreditatiekader, heeft het instellingsbestuur de keuze tussen a) een nieuwe beperkte visitatie van de opleidingsvariant en accreditatie voor een bepaalde periode of b) de

nederlands-vlaamse accreditatieorganisatie

opleidingsvariant stopzetten en vanaf het eerst volgende academiejaar geen nieuwe studenten meer inschrijven. Als het instellingsbestuur beslist de opleidingvariant stop te zetten na de eerste evaluatie, kan het die opleidingsvariant binnen zes jaar niet heropstarten.

Als de NVAO op basis van het visitatierapport na een beperkte bijkomende visitatie tot het besluit komt dat de opleiding niet aan alle generieke kwaliteitswaarborgen van het accreditatiekader voldoet, dan vervalt de accreditatie. De NVAO neemt dan een negatief accreditatiebesluit.

Als de NVAO op basis van het visitatierapport na een beperkte nieuwe visitatie tot het besluit komt dat een opleidingsvariant niet voldoet aan alle generieke kwaliteitswaarborgen van het accreditatiekader, dan moet de instelling deze opleidingsvariant stopzetten en mag het instellingsbestuur vanaf het volgende academiejaar geen nieuwe studenten meer inschrijven voor die opleidingsvariant. Het instellingsbestuur kan de opleidingsvariant binnen zes jaar niet heropstarten.

De opleiding wordt niet geaccrediteerd

De NVAO neemt een negatief accreditatiebesluit als zij op grond van het visitatierapport en eventuele bijkomende informatie, toelichting en verduidelijking bij een eerste beoordeling tot het besluit is gekomen dat de opleiding(svarianten) aan geen enkele generieke kwaliteitswaarborg voldoet(n). De NVAO neemt ook een negatief accreditatiebesluit als de opleiding na een bijkomende beperkte beoordeling niet aan alle generieke kwaliteitswaarborgen voldoet. Het instellingsbestuur kan de opleiding of een opleidingsvariant binnen zes jaar niet heropstarten.

Voor het verstrijken van de beslissingstermijn bezorgt de NVAO een ontwerp van het besluit met de bijhorende omstandige motivering aan het instellingsbestuur. Het instellingsbestuur wordt in staat gesteld om bezwaren en opmerkingen te formuleren binnen een vervalttermijn van vijftien kalenderdagen die ingaat de dag na de ontvangst van het ontwerp. De NVAO bepaalt in het "Reglement Bestuursbeginselen" de procedurele regels die gelden voor de behandeling van bezwaren en opmerkingen.

nederlands-vlaamse accreditatieorganisatie

7 Documentatie bij de accreditatieaanvraag

De basisgegevens worden opgenomen in het zelfevaluatie­rapport, het visitatierapport en het besluit van de NVAO.

De accreditatieaanvraag bevat de volgende informatie:

Administratieve gegevens van de opleiding

1. de graad en de kwalificatie van de graad, aangevuld met de specificatie van de graad;
2. de eventuele afstudeerrichtingen;
3. de vestiging(en) waar de opleiding wordt aangeboden;
4. de onderwijstaal;
5. de eventuele vermelding van een opleidingstraject voor werkstudenten;
6. de titel die door de houder van het diploma kan worden gevoerd;
7. de studieomvang uitgedrukt in studiepunten;
8. de opleidingsspecifieke leerresultaten;
9. het tijdstip waarop de accreditatie, de tijdelijke erkenning of de erkenning als nieuwe opleiding vervalt;
10. het academiejaar of de academiejaren waarin de opleiding wordt aangeboden;
11. het studiegebied, een deel van een studiegebied of studiegebieden waarbinnen een opleiding wordt gerangschikt;
12. de ISCED benaming van het studiegebied waarin de opleiding gerangschikt wordt.

Administratieve gegevens van de instelling

1. naam en adres;
2. status (ambtshalve geregistreerd of geregistreerd).

8 Bijzonder kwaliteitskenmerk

8.1 Achtergrond

Om een opleiding de gelegenheid te geven zich te profileren kan de opleiding de NVAO verzoeken om een oordeel te geven over haar bijzondere kwaliteitskenmerken. Dit kan leiden tot een aantekening in het accreditatierapport dat daadwerkelijk sprake is van een bijzonder kwaliteitskenmerk. Het oordeel over bijzondere kwaliteitskenmerken heeft geen invloed op het accreditatiebesluit van de NVAO.

De uitgangspunten bij de beoordeling van een bijzonder kwaliteitskenmerk zijn:

- De samenstelling van de visitatiecommissie is adequaat met het oog op de beoordeling van het bijzonder kwaliteitskenmerk. Om dit te bewerkstelligen zal de opleiding voorafgaand aan de visitatie de beoordeling van een bijzonder kwaliteitskenmerk aanvragen;
- Een bijzonder kwaliteitskenmerk moet voldoen aan de onderstaande criteria.

8.2 Beoordelingscriteria

nederlands-vlaamse accreditatieorganisatie

Differentiatie en profilering

Criterion 1 *Het bijzonder kwaliteitskenmerk levert een betekenisvolle bijdrage aan de differentiatie en profilering in het hoger onderwijs.*

Toelichting: De opleiding toont aan dat het bijzonder kwaliteitskenmerk een onderscheidend, maar niet noodzakelijk uniek karakter heeft ten opzichte van andere relevante opleidingen in het Vlaamse hoger onderwijs.

Oordeel: De visitatiecommissie geeft een gewogen en gemotiveerd oordeel op een vierpuntsschaal: "voldoende", "goed", "excellent" of "onvoldoende".

Kwaliteit

Criterion 2: *Het bijzonder kwaliteitskenmerk draagt bij tot de kwaliteit van de opleiding.*

Toelichting: Het bijzonder kwaliteitskenmerk is geen geïsoleerd kenmerk, maar draagt bij tot de volledige kwaliteit van de opleiding. Dit betekent dat het bijzonder kwaliteitskenmerk moet terug te vinden zijn in de drie standaarden en in elk oorzaak is van een verhoging van de beoordelingsscore.

Oordeel: De visitatiecommissie geeft een gewogen en gemotiveerd oordeel op een vierpuntsschaal: "voldoende", "goed", "excellent" of "onvoldoende".

Concretisering

Criterion 3: *De gevolgen van het bijzonder kwaliteitskenmerk voor de kwaliteit van het onderwijs zijn geoperationaliseerd.*

Toelichting: Het bijzonder kwaliteitskenmerk komt zichtbaar en/of meetbaar tot uiting in de verschillende elementen van de onderwijsleeromgeving en het gerealiseerd niveau van de opleiding.

Oordeel: De visitatiecommissie geeft een gewogen en gemotiveerd oordeel op een vierpuntsschaal: "voldoende", "goed", "excellent" of "onvoldoende".

Algemene conclusie en beslisregel

De visitatiecommissie oordeelt gewogen en gemotiveerd of het bijzonder kwaliteitskenmerk wel of niet wordt toegekend.

Beslisregel: Een bijzonder kwaliteitskenmerk kan enkel worden toegekend bij ten minste eenmaal een oordeel "excellent" en geen enkel oordeel "onvoldoende".

nederlands-vlaamse accreditatieorganisatie

9 Bezwaar en beroep

De NVAO bezorgt voor het verstrijken van de beslissingstermijn een ontwerp van het besluit met de bijhorende omstandige motivering aan het instellingsbestuur. Het instellingsbestuur wordt in staat gesteld om bezwaren en opmerkingen te formuleren binnen een vervalttermijn van vijftien kalenderdagen die ingaat de dag na de ontvangst van het ontwerp. De NVAO bepaalt in het "Reglement Bestuursbeginselen" de procedurele regels die gelden voor de behandeling van bezwaren en opmerkingen.

Indien het accreditatiebesluit over een opleiding negatief is, kan het instellingsbestuur bij de Vlaamse Regering een georganiseerd beroep instellen tegen dat negatief accreditatiebesluit. Het beroep wordt ingesteld binnen een termijn van 30 kalenderdagen die ingaat de dag na deze van de betekening van het negatief accreditatiebesluit aan de instelling.

Tegen alle accreditatiebesluiten is er beroep mogelijk bij de Raad van State.

nederlands-vlaamse accreditatieorganisatie

10 Beoordelingen door kwaliteitszorg- en accreditatieorganisaties

Volgens de Codex Hoger Onderwijs (Codex) kunnen instellingen voor het beoordelen van hun opleidingen zelf kiezen welke kwaliteitszorgorganisaties ze inschakelen. Het Bestuurscomité Kwaliteitszorg van de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad is daartoe via de Codex erkend als evaluatieorgaan.

Daarnaast kunnen instellingen een beroep doen op andere kwaliteitszorgorganisaties die door EQAR geregistreerd zijn of door de NVAO erkend zijn. In deze gevallen gaat het om een beoordeling aan de hand van de methodologie opgenomen in dit kader. Het instellingsbestuur vraagt op basis van het visitatierapport accreditatie aan bij de NVAO.

Daarenboven is het ook mogelijk een buitenlandse accreditatie als equivalent te laten erkennen. De NVAO dient bij de beoordeling van accreditatieaanvragen gesteund op een reeds verleende buitenlandse accreditatie na te gaan of de buitenlandse accreditatie werd verleend volgens een vergelijkbare methodologische aanpak als accreditaties verleend op basis van dit kader. Daartoe kijkt de NVAO met name naar de accreditatie van de individuele opleiding, de beoordeling van het gerealiseerd niveau per opleiding en de aanwezigheid van een student in de visitatiecommissie. Het instellingsbestuur vraagt op basis van het accreditatiebesluit en onderliggend beoordelingsrapport accreditatie aan bij de NVAO. Het accreditatiebesluit van de NVAO neemt de accreditatietermijn van het als equivalent verklaarde besluit over.

nederlands-vlaamse accreditatieorganisatie

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van de Vlaamse Regering houdende goedkeuring van het kader voor de opleidingsaccreditatie 2015-2021 in het hoger onderwijs van 19 juni 2015.

Brussel, 19 juni 2015.

De minister-president van de Vlaamse regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van onderwijs,

Hilde CREVITS

TRADUCTION

AUTORITE FLAMANDE

[C – 2015/35861]

**19 JUNI 2015. — Arrêté du Gouvernement flamand
portant approbation du cadre de l'accréditation de formation 2015-2021 dans l'enseignement supérieur**

Le Gouvernement flamand,

Vu le Code de l'Enseignement supérieur du 11 octobre 2013, sanctionné par le décret du 20 décembre 2013, notamment l'article II.140, § 1er, alinéa trois ;

Vu l'avis du « Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad » (Conseil flamand des universités et instituts supérieurs), rendu le 13 mars 2015 ;

Vu l'avis de la « Vlaamse Vereniging van Studenten » (Association flamande des Etudiants), rendu le 27 mai 2015 ;

Vu l'avis favorable de l'Inspection des Finances, rendu le 9 juin 2015 ;

Sur la proposition de la Ministre flamande de l'Enseignement ;

Après délibération,

Arrête :

Article 1er. Le cadre de l'accréditation de formation Flandre 2015-2021, adopté le 20 mars 2015 par l'Organisation d'accréditation néerlandaise-flamande, joint en annexe au présent arrêté, est approuvé.**Art. 2.** Le présent arrêté entre en vigueur le 1er juillet 2015.**Art. 3.** Le Ministre flamand ayant l'enseignement dans ses attributions est chargé de l'exécution du présent arrêté.
Bruxelles, le 19 juin 2015.

Le Ministre-Président du Gouvernement flamand,

G. BOURGEOIS

La Ministre flamande de l'Enseignement,

H. CREVITS

VLAAMSE OVERHEID

Cultuur, Jeugd, Sport en Media

[C – 2015/35868]

5 JUNI 2015. — Ministerieel besluit houdende delegatie van beslissingsbevoegdheden inzake artikel 52, § 1, 4° van het Kunstendecreet van 2 april 2004 aan het hoofd van de entiteit die bevoegd is voor de uitvoering van het Kunstendecreet

De Vlaamse Minister Van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel,

Gelet op het Kunstendecreet van 2 april 2004, artikel 52, § 1, 4°;Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 10 oktober 2003 tot regeling van de delegatie van de beslissingsbevoegdheden aan de hoofden van de departementen van de Vlaamse ministeries, artikel 17, § 1 en artikel 18, 2°;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 18 juli 2008 betreffende de uitvoering van het Kunstendecreet van 2 april 2004, gewijzigd bij de decreten van 3 juni 2005, 22 december 2006 en 20 juni 2008, artikel 37, § 8;

Overwegende dat het, met het oog op een efficiënte beleidsvoering, aangewezen is sommige bevoegdheden te delegeren aan de leidend ambtenaar van de entiteit die bevoegd is voor de uitvoering van het Kunstendecreet,

Besluit :

Artikel 1. In dit besluit wordt verstaan onder secretaris-generaal: het hoofd van de entiteit die bevoegd is voor de uitvoering van het Kunstendecreet.**Art. 2.** De secretaris-generaal is gemachtigd om de beslissingen te nemen houdende de toekenning en de grootte van de tegemoetkomingen in de reis-, verblijf- en transportkosten, vermeld in artikel 52, § 1, 4°, van het Kunstendecreet van 2 april 2004.**Art. 3.** De secretaris-generaal rapporteert maandelijks aan de Vlaamse minister, bevoegd voor de culturele aangelegenheden, over de aanvragen en de toekenningen met betrekking tot de tegemoetkomingen in de reis-, verblijf- en transportkosten via een financieel overzicht.**Art. 4.** De secretaris-generaal rapporteert jaarlijks aan de Vlaamse minister, bevoegd voor de culturele aangelegenheden, over de aanvragen en de toekenningen met betrekking tot de tegemoetkomingen in de reis-, verblijf- en transportkosten via een financieel jaaroverzicht.